

Nr.259/1030/,IV metai. D i e p h o l z,1948 m.lapkričio mėn.20 d.

Finansų žinovai renkasi Paryžiu

Iš Paryžiaus pranešama, kad keturių didžiųjų valstybių atstovai rimtai ruošiasi užpildyti formuliaro klausimus, kuriuos lapkričio mėn.18 jiems teikė dabartinis Saugumo Tarybos pirmininkas dr.Bramuglia.Kaip žinia, šie klausimai liečia Berlyno valiutos reikalus.Vakar į Paryžių atvyko britų finansų žinovai iš Berlyno.Amerikiečių delegacija pakvietė savo žinovus iš Frankfurto ir Vašingtono.

JTO visumos posėdis atmetė sovietų nusi-ginklavimo projektą

Anadien politinės komisijos pakomisijoje priimtas Belgijos ir Prancūzijos nusiginklavimo siūlymas vakar 43:6 balsų santykiu priimtas JTO pilnaties posėdyje.Tuo pačiu buvo atmestas sovietų siūlymas dėl didžiųjų valstybių nusiginklavimo ir dėl atominių ginklų panaikinimo.Pilnaties posėdyje prieš šį sovietų projektą kalbėjo D.Britanijos, JAV ir Prancūzijos atstovai. Višinskis, kalbėjęs paskutinis, vis tiek negalėjo įtikinti savo projekto teisingumu.Nepatiekdamas rimtų argumentų, jis vis svaichiojosi žodžiais, kaltindamas vakariečius ruošiant karą.

Vakardienos JTO pilnaties priimtas nutarimas numato suorganizuoti tarptautinę komisiją, kuri surinktų iš kiekvienos valstybės/esančios JTO/pranešimus apie turimas ginkluotas pajėgas ir apsiginklavimą. Šios žinios vėliau būtų skelbiamos.

Kabinetų krizės

Belgijos regentas tariasi su partijų atstovais dėl naujo ministerių kabineto sudarymo.Buvęs ministerių kabinetas, susidedęs iš socialistų ir krikščionių socialistų atsistatydino, atsiradus nuomonių skirtumui dėl mūv.karo nusikaltėlių/belgų/traktavimo.

Ligšiolinis Kanados ministris pirmininkas Mackenzie King pasitraukė iš kabineto, norėdamas atsidėti privačiam darbui.Jis yra numatęs parašyti savo atsiminimus, kuriuose atvaizduosias Kanados vystymąsi per 21 metus.Jam pasitraukus, savaime turėjo paitraukti ir visas min.kabinetas.Naujuoju min.pirmininku yra buvęs užs.reikalų ministris L.S.Laurent, prancūzų kilmės kanadietis.Jis sudarysias ir naująjį min.kabinetą.Nemanoma, kad būtų žymių pakeitimų.Sakoma, kad 80 metų laikotarpyje Kanados min.pirmininko postą antrą kart užima prancūzų kilmės kanadietis.

Ryšium su Prancūzijos min.pirmininko Queuille griežta politika prieš streikus, susilaukiant stiprios opozicijos, vakar Prancūzijos min.kabinetas nutarė leisti min.pirm.iškelti pasitikėjimo klausimą.Dar vakar vakare žinuo klausimu ir dėl streikų reikalų min.pirmininkas kalbėjo tautiniame susirinkime.

Už geležinės uždangos likviduojami opozicijos likučiai

Visas vakarų demokratinis pasaulis dideliu pasipiktinimu praneš apie komunistų vykdomas opozicijos kraikinimus Lenkijoje ir Bulgarijoje.Vos metai praėjo nuo tos dienos, kai Bulgarijoje buvo nužudytas N.Petkov, atėjo eilė buv.jo artimam bendradarbiui Lujčev, kuris nuteistas 15 metų kalėjimo.8 jo bendradarbiai gavo mažesnes baudas.Jų vienintelė kaltė, kad jie buvo opozicijoje prieš komunistinę vyriausybę.Lenkijoje laisvės atėmimu/kalėjimu/baustas šio krašto socialistų partijos gen.sekr.K.Puzak ir penki jo bendradarbiai.Šie buvo kaltinami antisovietine veikla ir palaikymu ryšių su antisovietinėmis užsienių organizacijomis.Tiek Bulgarijos, tiek Lenkijos opozicijos vadai pradžioje prie kaltės neprisižino, bet vėliau, pavartojus žinomas enkavedistų priemones, pasisakė veikę krašto pražūčiai.Vakarų pasauliui jau gerai pažįstami visų sovietų kaltinamųjų pasisakymai.Jie yra taip reišisiojami, kaip reišisiojamas visas gyvenimas, durtuvais paremtas.

Britų darbo partijos sekretorius pareiškė, kad šie įvykiai už geležinės uždangos yra aiškus įspėjimas visiems tiems, kurie dar tiki, kad socialistai su komunistais turi ką nors bendra.

Tarėsi Ruhro krašto pramonės įmonių reikalu

Vakar Paryžiuje Prancūzijos užs.reik.min.Šumanas buvo susitikęs su JAV užs.reik.min.Maršaliu ir britų min.Mc Neal.Buvo tartasi Ruhro pramonės įmonių likimo reikalu.Po posėdžio paskelbtas komunikatas.

V i e t o s ž i n i o s :

- = Šiandien nugriebtą pieną gauna nuo 9 - 11 val. Nr.2 - 13 ir 342 - 481. Nuo 15 - 17 val. - Nr.14 - 147.
- = Stovyklos Vadovas praneša, kad kiekvienas gyventojas, kuris atvyksta į stovyklą arba iš jos išvyksta, pas stovyklos gydytoją privalo pasitikrinti sveikatą.
- = Šiandieną nuo 9 val. stovyklos ambulatorijoje nuo difterito skiepijami vaikai nuo 10 - 18 metų amžiaus. Skiepijimas yra privalomas.

Lietuvių kalbos reikalai /tęsinys iš užpereito numerio/

Dolmečeris, der Dolmetscher, der Dolmetsch, der "Übersetzer, vok., nev. = vertėjas
Mat kur šuo pakastas /Wohin ist Hund begraben/ - tokio posakio lietuviai neturime.
o turi: tai mat, tai mat kas, mat kur visas reikalas, tai šitaip ir tt. /b.d./

Pristabdomoji laisvė

"Pinigai niekad neatsiduoda" - sako senas romėnų priežodis. Mes tartume: "Pinigai kvepia". Ispanijos diktatorių Franco vilioja Maršalio pagalbos plano doleriai, todėl jis įveda kai kurių pakeitimų savo režime. Ši sekmadienį jis savo autoritetingąją galvą pateps demokratiniu aliejumi. Ši sekmadienį Ispanijoje bus praversti pirmą sykį valsčių tarėjų rinkimai. Valsčių tarėjų atstovai jau paskirti. Tiesioginiais gyventojų rinkimais bus renkamas trečdalis valsčių tarybos narių. Kadangi falangistai yra vienintelė vyriausybės leistoji partija, o krašte nėra politinės ir spaudos laisvės, tai varė ar sąrašuose atsiras nepartiniai kandidatai.

Be to, pats Franco dar įvedė politinį stabdį. Du tarėjų sąstato trečdaliai daugiau ar mažiau būsią vyriausybės sudaromi. Antrasis kandidatų trečdalis bus sindikatų renkamas lapkričio mėn. 28 d., o gruodžio mėn. 5 d. bus m. k. statyti likusieji valsčių tarėjai pagal jau žymiai anksčiau išrinktą kandidatų sąrašą. Tie gi kandidatų sąrašai yra vidaus reikalų ministerijos kontroliuojami.

Šios dienos rinkimuose gali ir turi dalyvauti tik šeimos galvos. Tik a. ligoninė, dvasininkai, teisėjai ir notarai gali pasilikti namuose. Perniai pavykusių tautos pasisakymą dėl Franco monarkijos įstatymo buvo priversti balsuoti. Susilaikiusieji ar nenorėjusieji balsuoti buvo atleidinėjami iš tarnybų ar kitaip baudžiami. Šių metų rinkimams jokių spaudimų nėra.

Totalitarinė falangistų partija daugiausia sunkumų sutinka Katalonijoje. Kaip žinia, kataloniečiams yra uždrausta užimti bet kokias vadovaujančias vietas, nes jie "buvo aktyvūs raudonojoje zonoje". Katalonijos pramonė griūva. Vyriausybė visiškai neslepia savo noro kiek galint labiau nusilpninti savo metu buvusią vieną turtingiausių Ispanijos provincijų.

Trumpai iš visur :

- = Iš Prancūzijos pranešama, kad dviejuose uostuose streikuoja uosto darbininkai. Dūnkirchene, kur darbininkai užsibarikadavo, vyriausybė pastatė kariuomenės ir policijos vyrų.
- = Vakar ryte amerikiečių zonoje Vokietijoje, Landsberge, pakarta 15 vokiečių karo nusikaltėlių. Tai daugiausia vadai ir patarnaujantis Mauchauseno ir Buchenvaldo koncentracinių stovyklų personalas.
- = Lenkija protestavo, kad amerikiečių karinė valdžia Vokietijoje trukdanti lenkų turto, kurį vokiečiai buvo pagrobę ir atsivežę į Vokietiją, grąžinimą. Amerikiečių atsakyme sakoma, kad faktai rodo kaip tik priešingą dalyką. Amerikiečių karinės įstaigos dar padėjusios to turto grąžinimo darbe.
- = Laik. Izraelio vyriausybė savo notoje pranešė Palestinos tarpininkui dr. Ralph Bunche, kad jie sveikina jo raginimą prie tiesioginių derybų su arabais ir žada atitraukti savo kariuomenę iš Negeb srities.
- = Iš Kairo pranešama, kad karalius Farukas išsiskyręs su savo žmona Farida.
- = Šiuo metu Anglijoje yra dar 20.000 buv. lenkų korpuso narių. Apie 18.000 emigravo ar repatriavo. Daugelis gavo darbo pačioje Anglijoje.
- = Vokiečių paštų direkcija praneša, kad nuo lapkričio mėn. 15 dienos prekybos ir privačiais reikalais be jokių leidimų iš Vokietijos leidžiama siųsti telegramas į užsienį. Už telegramas mokestis priimamas Dmarkėmis.
- = Vakar Berlyno aprūpinimas oro keliu dėl miglos buvo sustojęs. Atskrido žymūs skaičius lėktuvų. Iš Kanados pranešama, kad Berlyno oro tarnyboje lyvaus ir Kanados lėktuvai.
- = Leidžia Meppholzo LTB Komitetas. Redaguoja Salomėja Narkėliūnaitė.